PASVEIK BE ANTIBIOTIKŲ

„ANTIBIOTIKAI VEIKSMINGI, BET VIRUSAMS NAIKINTI NEREIKALINGI!"

AR ŽINOTE, KAD:

- Tik 29 proc. Lietuvos gyventojų žino, kad **antibiotikai nenaikina virusų!**[1]
- Tik pusė Lietuvos gyventojų žino, kad **antibiotikai neefektyvūs sergant gripu ir peršalimo ligomis.**[1]
- Ne visi Lietuvos gyventojai žino, kad **nereikalingas antibiotikų vartojimas daro juos neefektyvius.**[1]
- Beveik trečdalis Lietuvos gyventojų antibiotikais gydosi patys.[2]

---

[1] „Eurobarometro" tyrimo duomenys, 2018 m.

[2] Pavydė E., Veikutis V., Mačiulienė, 2015.

VIRŠUTINIŲ KVĖPAVIMO TAKŲ INFEKCIJAS DAŽNIAUSIAI SUKELIA VIRUSAI!!!

KĄ TURIME ŽINOTI PRIEŠ PRADĖDAMI VARTOTI ANTIBIOTIKUS?

- Infekcijos – tai ligos, kurias sukelia įvairūs mikroorganizmai (bakterijos, virusai, pirmuonys, grybeliai ir kt.), kitaip vadinami ligų sukėlėjais.

- Antibiotikai – vaistai, kuriais gydomos infekcinės ligos, sukeltos bakterijų.

- Antibiotikai – vaistai, kurie naikina bakterijas arba slopina jų augimą ir dauginimąsi.

- Antibiotikai nenaikina virusų, todėl yra visai neefektyvūs sergant gripu ir kitomis virusinėmis ligomis, pvz., peršalimu.

Lankstinuke panaudoti piešiniai iš Higienos instituto ir Sveikatos apsaugos ministerijos 2009 m. organizuoto konkurso moksleiviams „Kaip mes padėsime išsaugoti antibiotikų efektyvumą“, skirto paminėti Europos supratimo apie antibiotikus dieną.

- Antibiotikai – vaistai, kuriuos gydytojas kiekvienam ligoniui turi parinkti individualiai.
- Gydymą antibiotikais gali paskirti tik gydytojas.
- Antibiotikus būtina vartoti taip, kaip nurodė gydytojas – jo paskirtomis dozėmis, nustatytu dažnumu ir nurodytą laikotarpį.
- Draudžiama duoti savo šeimos nariams ar draugams antibiotikų, kurie buvo skirti Jums.
- Draudžiama vartoti antibiotikus, kurie buvo skirti kitiems.
- Rekomenduojama antibiotikus vartoti tik žinant (arba numatant) sukėlėją ir jo jautrumą vaistui.
- Netikslingas ir neteisingas antibiotikų vartojimas daro juos neefektyvius, nes bakterijos tampa atsparios.

KODĖL BAKTERIJŲ ATSPARUMAS YRA RIMTA VISUOMENĖS SVEIKATOS PROBLEMA?

- Bakterijos įvairiais būdais geba sumažinti arba panaikinti antibiotikų efektyvumą gydant infekcijas. Bakterijų prisitaikymas prie antibiotikų poveikio vadinamas atsparumu.

- Vis daugiau bakterijų tampa atsparios vartojamiems antibiotikams, šie vaistai nebeveikia: liga progresuoja ar įgauna lėtinę eigą.

- Bakterijos, tapusios atspariomis, įgytą atsparumo mechanizmą vis greičiau ir dažniau perduoda savo palikuonims. Todėl daugėja bakterijų, atsparių antibiotikams.

- Bakterijų atsparumas vis dažniau tampa nesėkmingo gydymo, didesnio sergamumo, padidėjusių išlaidų, net mirčių priežastimi.

- Visos bakterijos sugeba prisitaikyti prie antibiotikų poveikio. Jau yra bakterijų, kurios atsparios visiems šiuo metu rinkoje esantiems antibiotikams.

- Šiuo metu naujų antibiotikų nėra, jų sukūrimui reikia daug lėšų ir laiko. Specialistai teigia, kad nauji antibiotikai rinkoje pasirodys tik po 8–10 metų.

ANTIBIOTIKAI NEMAŽINA TEMPERATŪROS IR NEMALŠINA SKAUSMO!!!

KRYŽIAŽODIS

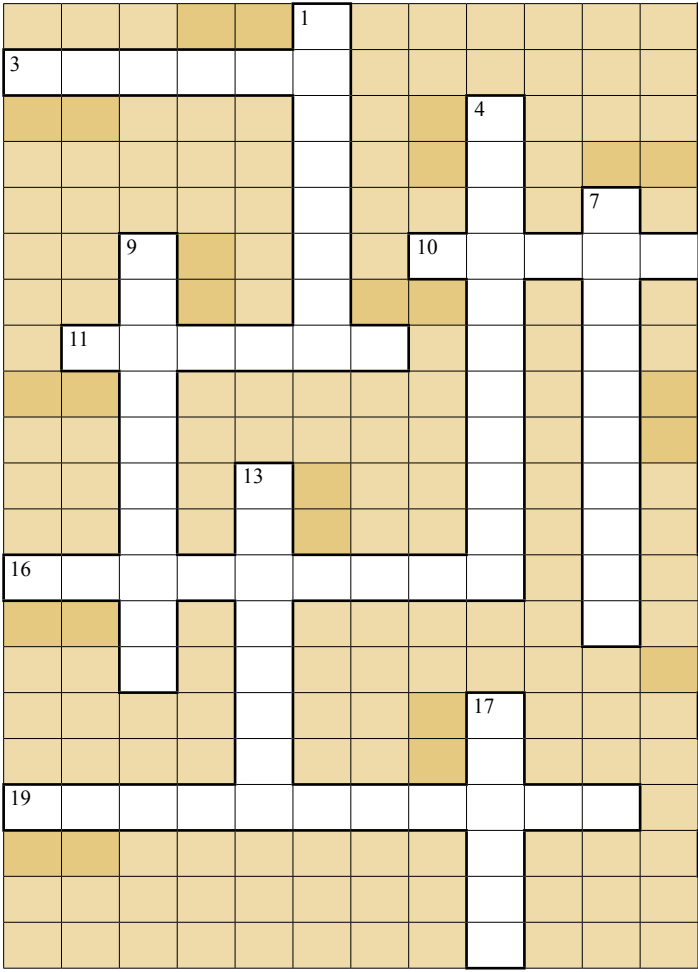

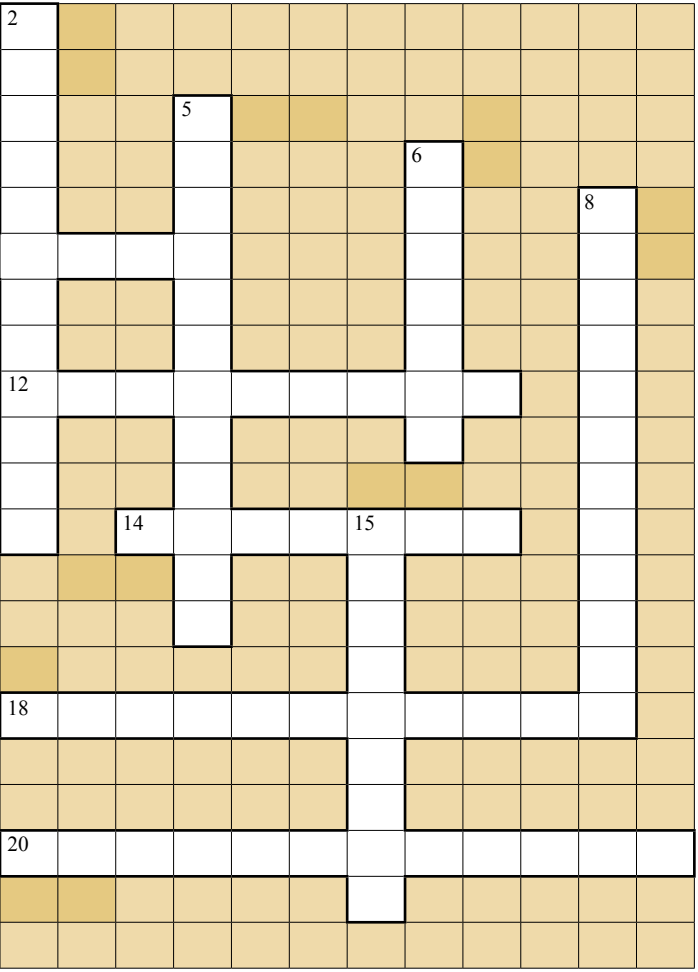
2
5
6
8
12
14
15
18
20

KRYŽIAŽODŽIO KLAUSIMAI

Vertikaliai ⇩

1. Skystas vaistinis preparatas.
2. Žarnyno veiklos sutrikimas dėl antibiotikų vartojimo.
4. Antibakterinė medžiaga, atrasta Flemingo 1928 m.
5. Mikrobų, esančių ant aplinkos paviršių, naikinimas.
6. Lapkričio 18 diena minima kaip Europos supratimo apie antibiotikus diena. Be to, vienai šaliai tai yra ir Nepriklausomybės diena, kuri buvo paskelbta 1918 m. Kokia tai šalis?
7. Mikroorganizmai, kuriuos slopina ar žudo antibiotikai.
8. Farmaciniai preparatai, naikinantys bakterijas arba slopinantys jų augimą ir dauginimąsi gyvame organizme.
9. Organizmo sistema, sugebanti apsaugoti nuo infekcinių ligų sukėlėjų.
13. Dėl geryjų bakterijų pagaminamas pieno produktas.

15. Ligos požymis.
17. Virusų sukelta infekcija, dažniausiai pasireiškianti šaltuoju metų periodu.

Horizontaliai ⇨

3. Didžiausi mikroorganizmai.
10. Biologiniai reguliatoriai, kurių nedidelių kiekių reikia normaliai žmogaus gyvybinei veiklai.
11. Odos valymo priemonė prieš mikrobus.
12. Organizmo audinių pažeidimas, veikiant mikroorganizmo patogeniniams faktoriams.
14. Antibiotikais neįveikiami mikroorganizmai.
16. Biologinis veiksnys, sukeliantis ligą.
18. Organizmui naudingos bakterijos (gerosios bakterijos), kurios pagerina virškinimą ir sustiprina imuninę sistemą.
19. Fizinių, cheminių, biologinių, mechaninių priemonių taikymas mikrobams naikinti.
20. Priemonių visuma, kuri leidžia išvengti ligų.

UŽ KĄ ATSAKINGAS MANO GYDYTOJAS?

- Turi nustatyti ligos sukėlėją (bakterija, virusas, pirmuonys, grybeliai ar kiti mikroorganizmai).
- Negali pasiduoti įtakai ir išrašyti, ko prašo patys pacientai.
- Turi bendrauti su pacientu ir, esant galimybei, pasiūlyti alternatyvą antibiotikams.

KAIP AŠ GALIU PRISIDĖTI PRIE TINKAMO ANTIBIOTIKŲ VARTOJIMO?

- Nesigydyti antibiotikais pats (-i) (nepirkti jų vaistinėse be gydytojo recepto, turguje ir pan.).
- Nevartoti antibiotikų likučių, kurie buvo skirti kitiems žmonėms, pvz., giminaičiams, draugams.
- Laikytis gydytojo nurodymų, pvz., pasijutus geriau, nenutraukti gydymo kurso.
- Nelaikyti antibiotikų likučių namuose, juos atiduoti į vaistinę.

KRYŽIAŽODŽIO ATSAKYMAI:

Tinktūra; Vidurviamas; Grybai; Penicilinas; Dezinfekcija; Latvija; Bakterijos; Antibiotikai; Imunitetas; Vitaminai; Mulas; Infekcija; Jogurtas; Virusai; Simptomas; Patogenas; Gripas; Probiotikai; Antiseptika; Profilaktika.

KĄ DAR TURĖTUME ŽINOTI APIE ANTIBIOTIKŲ VEIKIMĄ?

- Antibiotikai veikia ne tik ligos sukėlėją, kurį norime sunaikinti. Jie veikia visas organizme gyvenančias bakterijas: gerąsias, kurios naudingos mūsų organizmui, ir blogąsias – sukeliančias ligas.

- Skirtingų bakterijų rūšių pusiausvyra yra labai svarbi sveikatai. Gerosios bakterijos mums itin naudingos – jos stiprina virškinimo trakto natūralų atsparumą, balansuoja virškinimą, saugo mūsų organizmą nuo ligas sukeliančių blogųjų bakterijų.

- Antibiotikai sukelia pašalinius reiškinius (viduriavimą, vėmimą, prakaitavimą ir kt.).

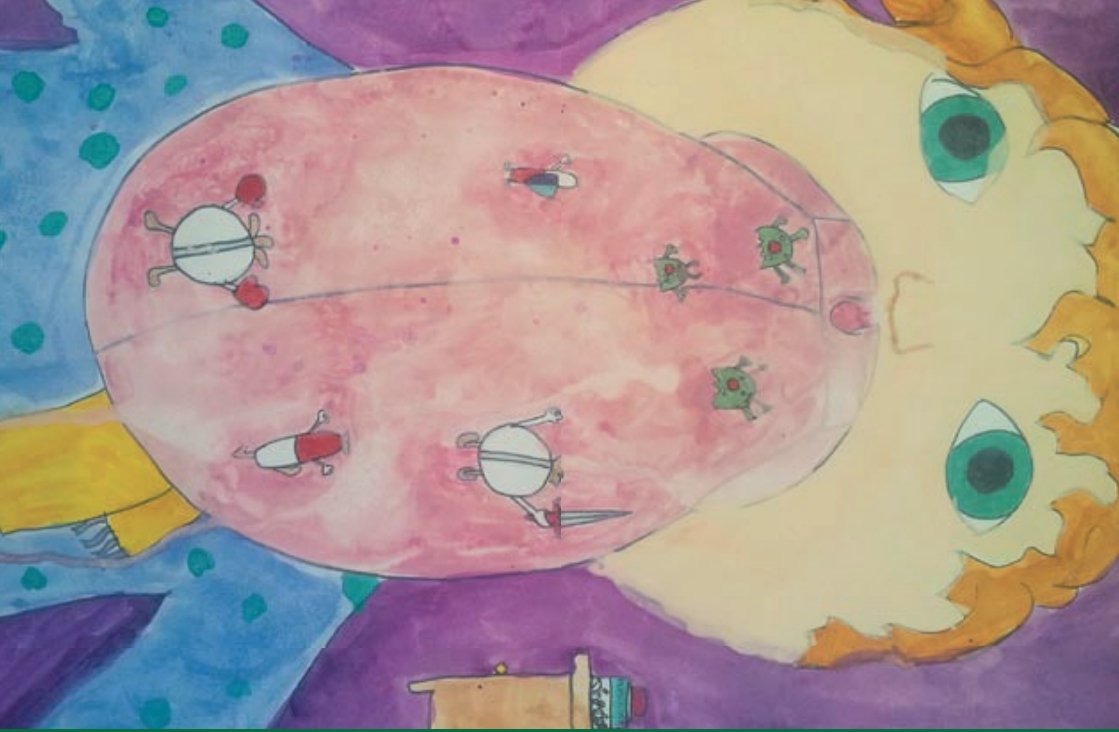

ANTIBIOTIKAI NEVEIKSMINGI PRIEŠ VIRUSINES INFEKCIJAS!!!

Parengė:
Klaipėdos regiono antimikrobinio atsparumo valdymo ekspertų darbo grupė

Leidėjai:
Higienos institutas: http://www.hi.lt/antibiotikai